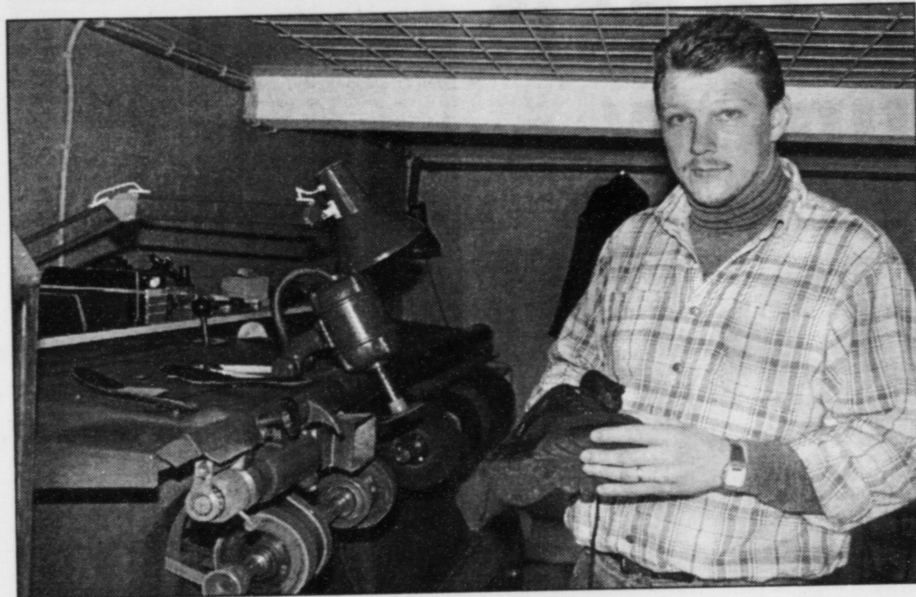

Okkurt mátti eg finna uppá

Hann tók ein kans og fyribils sær gott út, tí hann hevur ov mikið at gera

ÁKI BERTHOLDSEN

– Tað er skómakarin. Soleiðis ljóðar í hinum endanum tá ið tú snarar 71540.

Tað hevur leingi verið hildið, at skómakarar hava verið eitt doyggjandi fólkslag.

Sum so nógv annað handverk fóru skómakararnir at fækkaft í talið so hvørt moderniseringin vann fram og „keyp og blaka burt“ mentanin vant meiri og meiri uppá seg.

Men sum so nógv annað er skómakarayrkið eisini við at vinda uppá seg aftur, tí eisini her eru fólk farin at siggja virðini og at alt tað keypta, hópframléidda, nú einaferð ikki er fult so gott, sum tað gamla, hondgjörda.

Men tað var nú ikki tí at Ingí Mortensen í Hvalba fór at læra til skómakara.

Tað var av berari tilvild. Men úrslitið er so, at í ein góðan mánaða hava suður-oyingar aftur havt skómakara, akkurát sum í gomlum døgum.

Tað er nú ein góður mánaði síðan, at Ingí Mortensen læt upp nýggja skósmiðju á Tvøroyri.

Og fyribils sær út til, at hann rakti seymin á høvdið, tí hann hevur havt úr at gera.

– Hevði dagurin verið tvær ferðir so langur hevði eisini verið nokk, sigur hann.

Mátti finna uppá

Ingí Mortensen er eitt dømi um, hvussu eitt annars nívandi arbeidssloysi kann vendast til okkurt positivt,

tá ið viljin er til staðar

Hann hevði onga útbúgving, men hevði havt ymisk fyrifallandi arbeiði.

Hann hevði smíðað nøkur ár, hann hevði verið í kolinum í Hvalba og hann hevði arbeitt á flakavirki.

– Men so bleiv eg arbeiðsleysur. Og tað tímdi eg alto ikki, so okkurt mátti eg finna uppá.

Ingí sigur, at hann setti seg heilt einfalt at lesa í hentu hondbókini „Hvad kan jeg blive“ at vita um hann ikki kundi finna okkurt, sum brúk kundi verðið fyri í Suðuroynni.

Tí í hansara hugaheimi var ongantíð nakar sum helst ivi um, at hann skuldi liva og virka í Suðuroynni, sigur hann.

Slapp í læru

Sum hann las í hesi góðu hondbók, datt hann niður á „skomager“ og helt, at hetta kanska var nakað, sum kundi brúkast.

Hann fekk samband við eitt danskt lærupláss og tað eydnaðist honum at sleppa í læru beinanvegin.

– Beint tá ið eg var sloppin í læru fekk eg aftur arbeiðið. Men tað var í kolinum, so eg ivaðist ikki at taka læruplássid framum, sigur hann.

Lærutíðin er trý ár og trýggjár mánaðir.

Tað fyrsta hálva árið er á skúlabeinki og aftaná tað eru tvey ár og níggju mánaðir í læru.

Ingí sigur, at fyri at bliva góður skómakari, mást tú hava gott handalag, og so stendur tað í „Hvad kan jeg blive“ at tú skalt vera sterkur í hondunum.

Hugsa um fótarnar

Ingí Mortensen er ikki samdur um, at skómakarar eru eitt doyggjandi handverk.

– Í hvussu so er vindur tað uppá seg í Danmark,

sigur hann.

Hann roknar eisini við, at tað altíð fer at vera brúk fyri onkrum skómakarum í Føroyum.

Hann sigur, at orsøkin er helst tann, at fólk eru blivin meiri og meiri greið yvir, at tað tilfarið, ein skómakari brúkar, heldur sum oftast nógv betri enn tað, skógv-arnir upprunaliga vórðu gjørdir av.

Hann sigur, at leggur ein skómakari nýggjan sóla undir einar skógvar, halda skógvarnir í allarfestu før-um nógv betri, enn tann upprunaligi.

Yvirhøvur heldur hann, at sum heild fara fólk betri við skónum nú á døgum, tí nógvir skógvar eru rættiliga dýrir.

Hann heldur, at hetta kemst m.a. av, at fólk hugsa meiri og meiri um, hvønn týðning tað hevur at vera í góðum skóm.

– Tey eru ikki so fá, sum hava oyðilagt sær fótarnar tí tey hava gingið í ov vánaligum skóm.

Ella um hann sigur: Tú verður ikki í góðum lag, hava fótarnar tað ikki gott.

Úr at gera

Ingí Mortensen hevur havt úr at gera henda mánaðin, hann hevur havt skósmiðju á Tvøroyri.

Men hann roknar ikki við, at tað altíð verrur so nógv arbeiðið.

Eg haldi, at sumt av tí eg havi at gera nú, er soverðið, sum fólk hevur havt liggjandi leingi.

Og so heldur hann, at fólk royna at fáa ymiskt frá hondini til Jóansøkuna.

Tá ið tann rúgván er arbeiðd undan, fer tann veruligi tørvurin at vísa seg.

Men hann ivast ikki í at tað verður nokk at gera kortini.

Tað, hann ger mest av, er at sóla skógvar og at seyma snarlás í leðurjakkar.

Ingí Mortensen hevur onga grund at íðra seg um, at hann valdi útbúgving, sum er óvanlig í hesum tíðum. Suðuroyingar hava fingið skómakara aftur akkurát sum í gomlum døgum.

Men annars er skómakarayrkið nógv fjølbroyttari enn so, tí Ingí bjóðar sær til at seta snarlás í jakkar, stívlar og í taskur, hann víðkar skógvar, sum eru ov trongir, hann hækkar skógvar, hann ger ortopediskar umvælingar, hann pussar og litar og seymar leður. Og so filar hann lykklar, bæði til hús og bil.

Men harafturat hevur hann eitt stórt úrval av skókremi og lissum at selja, umframt eitt stórt úrval av sólum, bæði vanligar sólir og til serligan tørv, t.d. til ítróttarfólk.

Kostar 6000 krónur

Og so kann hann eisini gera skógvar, um so skuldi verðið.

Men hann roknar ikki við, at tað verða mong, sum fara at biðja hann gera skógvar, tí einir hondgjørdir skógvar fara at liggja um 5.000-6.000 krónur.

Men ikki tí, tað hevði hann ikki havt tíð til, sum er.

Tað tekur eina viku at gera einar skógvar, men tá er sjálvandi nógv biðitíð.

Ingí sigur, at hann hevur hugsað um at fara á skeið, so hann kann gera eitt sindur av ortopediskum skóm.

Men ortopediskur skómakari verður hann ikki, tí tað er ein stór útbúgving, sum tekur sjei ár, aðrenn ein er fult lærdur. Skalt tú gera tað ordiligt, skalt tú fyrst læra til ortopediskan skómakara og so til ortopedimeistara aftaná.

Skósmiðjan á Tvøroyri liggur væl fyri í Klubba-brekkuni, miðt á Tvøroyri.

SUZUKI

Suzuki ALTO úr kr. **83.300**
við aut. gearum kr. **94.200**

Suzuki SWIFT úr kr. **105.600**
við aut. geari + powerstýring kr. **118.800**

Suzuki SWIFT Sedan úr kr. **119.600**

Suzuki BALENO úr kr. **125.000**

Suzuki BALENO, stationbilur
sum vøruvognur úr kr. **125.000**
sum persónbilur úr kr. **145.600**

Suzuki VITARA
sum vøruvognur úr kr. **138.000**
sum persónbilur úr kr. **168.300**

Sp/F Eyðbjørn Hansen

Vardagata 75 • 100 Tórshavn
Tlf. 13375 • 89374